

ልዩነቶችን በማቻቻል እንጂ በማስፋት አንድነት አይጠነክርም!

አባ መላኩ 10-29-17

ኢትዮጵያ ወደ ሰማንያ የሚጠጉ ብሄሮች፣ ብሔረሰቦችና ህዝቦች የሚኖሩበት በርካታ ልዩነቶችና ፍላጎቶች የሚስተዋሉበት፤ ባልተረጋጋው እና ተለዋዋጭ የፖለቲካ ሁኔታ በሚታይበት የምስራቅ አፍሪካ ቀጠና የምትገኝ አገር ናት። ኢትዮጵያን በዚህ አስቸጋሪ በሚባለው የምስራቅ አፍሪካ አካባቢ የሰላም ደሴት ለመሆን የቻለችው የህዝቦቿን ልዩነቶችና ፍላጎቶች አጣጥማ መኖር የሚያስችላት የፌዴራል ስርዓት መተግበር በመቻሏ ብቻ ነው። በኢትዮጵያ የህዝቦች የዘመናት ጥያቄዎች የሆኑት እኩልነት፣ ሰላምና ልማት የተረጋገጡት በዚህ የፌዴራል ስርዓት ወቅት ነው። እንደእኔ እንደኔ ፌዴራሊዝም ለአዲሲቷ ኢትዮጵያ የህልውና መሰረት ነው።

ከቅርብ ጊዜ ወዲህ የሰላማችንና የልማታችን መሰረት የሆነውን የፌዴራል ስርዓት አያያዙን ያወቅንበት አይመስለኝም “በእጅ የያዙት ወርቅ...” እንደሚባለው ሆነና የአንዳንዶች አካሄድ ለሁላችንም የሚይበጅ፣ የሁላችንም ቤት የሚበትን አይነት ሆኖ አገኛቸዋለሁ። እንደኢትዮጵያ ላሉ በርካታ ልዩነቶች የሚስተዋሉበት አገር የፌዴራል ስርዓት መከተል ብቸኛው አማራጭ ነው። አዲሲቷን ኢትዮጵያ ከፌዴራል ስርዓቱ ውጪ ማሰብ የሚቻል አይመስለኝም። “አንድ አይና በአፈር አይጫወትም” እንደሚባለው እኛም አካሄዳችንን በአግባብ ብንመዘነው መልካም ይመስለኛል። ይህ የፌዴራል ስርዓት ችግር እንዲገጥመው የሚደረገው ሩጫ ለማንም የሚበጅ አይመስለኝም።

በደርግ መንግስት ወድቀት ማግስት በርካታ ታጣቂዎች አሰፍሰፈው በነበሩበት ወቅት ኢትዮጵያ የነበሯት አማራጮች ሁለት ነበሩ። የመጀመሪያው ብዝሃነትን ማስተናገድ የሚችል ያልተማከለ አስተዳደርን በመተግበር ስልጣን ለብሄሮች፣ ብሄረሰቦችና ህዝቦች ማከፋፋል አሊያም እንደቀድሞ መፅከላዊነትን በማጠናከር በነውጥና ሁከት በመቀጠል ወደማይቀረው መበታተን መግፋት ነበሩ። በወቅቱ የኢትዮጵያ ብሄሮች፣ ብሄረሰቦችና ህዝቦች መክረውና ዘክረው በእኩልነት ላይ የተመሠረተ አንድነት መመሥረት የሚያስችላቸውን የፌዴራል ስርዓት በመከተላቸው በአገሪቱ ዘላቂ ሰላም አስፍነዋል፤ ዲሞክራሲያዊ አንድነትን በማጠናከር አገሪቱንም ከመበታተን ታደገዋታል።

ብዝሃነትን በአግባብና ዲሞክራሲያዊ በሆነ መንገድ መያዝ ከተቻለ የጥንካሬና የአንድነት ምንጭ ነው። የተለያዩ ልዩነቶችንና ፍላጎቶችን ተቀብሎ ዲሞክራሲያዊ በሆነ ሁኔታ ማስተናገድ የሚችል ሥርዓት መገንባት ከተቻለ ህብረ ብሄራዊነት የልዩነት ምንጭ መሆኑ ቀርቶ የሥርዓቱ ዋልታና ማገር በመሆን በልዩነት ወስጥ ያለውን አንድነትን የሚያጠናክር የአንድነት ማሰሪያ ገመድ ነው። ብዝሃነት በህብረ ብሄራዊ የፌዴራል ሥርዓት ውስጥ የሚኖር ትልቅ አሴት ነው። የፌዴራል ሥርዓታችን ብዝሃነትን ለማስተናገድ አመቺ ሁኔታዎችን በመፍጠሩ የአገሪቱ ሰላም በጠንካራ አለት ላይ እንዲመሰረት መልካም እድል ፈጥሯል። ብዝሃነትን ማስተናገድ ማለት ልዩነቶችን በማክበር አንድነትን በማጠናከር አብሮ መኖር ማለት ነው።

በአገራችን በርካታ ልዩነቶችና ፍላጎቶች ይንጸባረቃሉ። እነዚህን አጣጥመን መጓግዝ የግድ ነው። በ21ኛው ክፍለ ዘመን የተለያዩ ልዩነቶችንና ፍላጎቶችን ደፍጥጠን በሃይል አንድነት እናመጣለን የሚባልበት ወቅት አይደለም። ይህን ሁላችንም

ልንገነዘበው ይገባል። ባለፉት ስርዓቶች በአገራችን ይስተዋል የነበረው ቀውስ ምክንያቱ ይታወቃል። በመሆኑም ብዙሃኑንን ሊያስተናግድ የሚችል ስርዓት መከተል አንድነታችንን ማጠናከር ነው። አብሮነታችንን አጠናክረን ለመቀጠል ያለን ብቸኛ አማራጭ በልዩነቶቻችን ውስጥ ያለውን አንድነት ማጎልበት ነው።

የጽንፈኛው ሃይል የፖለቲካ አካሄድ ልዩነቶችን በማስፋት ህዝብን ማጨረስና አገርን መበተን ነው። ህዝቦችን በማታከስ፣ ህዝቦችን በማጋደልና በማራራቅ የፖለቲካ ትርፍ ለማግኘት የሚደረግ መሯርጥ ምን ያህል የወረደ አስተሳሰብ እንደሆነ መገመት አይመስለኝም። በተንደላቀቀው የምዕራብ አገር ተቀምጦ ስሜት ቆስቋሽ የሆኑ መረጃዎችን በመልቀቅ ወጣቱን ለጭፍጨፋና ለዝርፊያ ፋኖ ተሰማራ ማለት ምን ያህል ዘግናኝ ተግባር እንደሆነ መመልከት ይቻላል። በመደጋገፍ፣ በመተባበርና በመተሳሰብ እንጂ ልዩነትን በማስፋትና እርስ ስበርስ በመገፋፋትና በመጠላለፍ ለህዝቦች ጥቅምና ለአገር እድገት የሚያመጣው አንዳችም መልካም ነገር የለም። የመጣንበት 27 ዓመታትም የሚያረጋግጥልን ይህንኑ ነው። በቀል ማንንም አሸናፊም ሆነ ተጠቃሚ አድርጎ አያውቅም።

መንግስት ልዩነታችንን ሊያሰፋ ህዝብን ሊያራርቁ የሚሯሯጡ ሃይላትን ከህዝቡ ጋር በመተባበር ህግ ፊት ሊገትራቸው ይገባል። ይህ ነገር ከመፈክር አልፎ በተግባር ልናየው እንፈልጋለን። ክብር ጠቅላይ ሚኒስትሩ ሲገልጹት እንደነበረው ማንኛውም አካል ግጭት በመቀስቀስ ወይም ግጭት እንዲባበስ ያደረገ ከህግ ከተጠያቂነት እንደማያመልጥ አስረግጠው የተናገሩትን በተግባር ማየት እንፈልጋለን። ምክንያቱም የፌዴራል ስርዓታችን የአዲሲቷ ኢትዮጵያ እስትንፋስ ነው። የህልውናችን መሰረት የሆነውን የፌዴራል ስርዓታት ሊያፈርሱ አገራችንን ሊበትኑ የሚሯሯጡ የጥፋት ሃይሎች የሆኑትን ጸረ-ሰላምቶች፣ ጸረ-ህዝቦች፣ ኪራይ ሰብሳቢዎች፣ ጠባቦችና ትምክህተኞች የምንታገሳቸው? ካልደፈረስ አይጠራም እንደሚባለው በየዋሻው መሸገው የሚያጠቁንን ሃይሎችን ለህግ ልናቀርባቸው ይገባል።

እነዚህን የጥፋት ሃይሎች ለህግ በማቅረብ ተገቢውን ቅጣት እንዲያገኙ በማድረግ በአዲሲቷ ኢትዮጵያ የህግ የበላይነት ለድርድር እንደማይቀርብ አንድ ማሳያ አድርገን ልናቀርባቸው ይገባል። አዎ ማንኛውም አካል ለዚህ ግጭት ምክንያት የሆነ ሁሉ ከህግ ፊት ቀርቦ ማየት እንፈልጋለን። ይህ ሲሆን ሌላውም ትምህርት ያገኛል፤ የጥፋት እጁንም ይሰበስባል። ግርግር ለሌባ ይመቻል እንደሚባለው አንዳንዶች የህዝብን ጥያቄዎች ከለላ በማድረግ ህገወጥ ተግባራትን ሲፈጽሙና ሲያስፈጽሙ ይቆዩና ተመልሰው ህዝባዊ ሆነው ለመታየት ይሞክራሉ።

ከጽንፈኛው የዳያስፖራ ፖለቲከኞች ባሻገር በዚህ በአገራችን ያሉ በመንግስት መዋቅር ውስጥ የተሸሸጉ ጥቅመኞች ለህዝብና አገር ተቆርቋሪ በመምሰል አንዱን ብሄር ተጠቃህ፣ ወገኖችህ አለቁ ድርሰላቸው ወዘተ በማለት በግጭቶች ላይ ቢንዚን ሲያርከፈክፋ ተመልክተናል፤ የሚሰጧቸውን መግለጫዎችም አድምጠናል። አንዳንድ ሚዲያዎችም የወቅቱን ነበራዊ ሁኔታዎች በቅጡ አልተረዱትም አሊያም ግጭቶቹን በማራገብ የሚያገኙት ጥቅም ያለ በሚመስል ሁኔታ የግጭት ቆስቋሽ ሆኖታል። መንግስት እነዚህን የጥፋት ሃይሎች በአግባብ በመለየት ሁሉም እንደየጥፋቱ ተጠያቂ የሚሆኑበትን አሰራር መዘርጋት ይኖርበታል። ጽንፈኛ የዳያስፖራ ፖለቲከኞች በአጥፊ ሚዲያዎቻቸውና በማህበራዊ ሚዲያዎች የሚያሰራጩቸው መርዘኛ መረጃዎች ለህዝቦች አብሮነት የማይበጅ የአገሪቱን አንድነት ለአደጋ የሚያጋልጥ እጅግ የወረደ ተገባር ነው።

የፌዴራሊዝም ስርዓታችን ያስተማረን ትልቅ ነገር መቻቻልና መከባበርን ነው። ይሁንና ይህን እሴታችንን የሚሸረሸሩ ድርጊቶች በየአካባቢው እያስተዋልን ነው። ህዝቦችን በማጋጨት የሚገኝ የፖለቲካ ትርፍ ለማንም አይበጅ። ወክለዋለሁ ለሚባለው ብሄርም ቢሆን በመደጋገፍና በመተሳሰብ አብሮ በመኖር እንጂ በመነቋቋር የሚገኝ አንዳችም ትርፍ የለም። በዚህ የጥፋት ድርጊት የተሰማራም ሆነ የጥፋት ሃይል ያሰማራ ማንኛውም አካል መጠያቅ ይኖርበታል። ችግሮችን በመነጋገርና በመወያየት መፍታት ይቻላል። አገራችን ድንበር ተሻግሮ ለጎረቤት አገራት ቀውሶች መፍትሄ በመስጠት ላይ ባለችበት ሁኔታ የገዛ አገራችን ህዝቦች ለግጭት መዳረጋቸው አሳፋሪ ነው። አገራችን ላለፉት 15 ተከታታይ ዓመታት ዓለምን ያስደመመ ባለሁለት አሃዝ የኢኮኖሚ ዕድገት ማስመዝገብ የቻለችው እንዲሁም የዴሞክራሲ ስርዓቷንም ለማጎልበት ደፋ ቀና ማለት የቻለችው ሰላም በመሆናቸው ነው።

በአገራችን የፌዴራሊዝም መርሆዎችና እሴቶችን በአግባቡ በመፈፀም ላይ ውስንነቶች ቢታዩም እንዲህ ያለ ህዝብን ለመጉዳት ታስቦ የሚደረግ እንቅስቃሴዎችን ግን የፌዴራል ስርዓቱ ክፍተቶች ተደርጎ መወሰድ የለበትም። የፌዴራል ስርዓታችን የቡድኖችን መብት ብቻ ሳይሆን የግለሰቦችንም ማንኛውንም መብት ማረጋገጥ የሚያስችል ስርዓት ነው።

በአንዳንድ የአገራችን አካባቢዎች በህዝቦች መካከል የተከሰቱ ግጭቶች ተጨማሪ ጥናት የሚያስፈልጋቸው ቢሆንም በፌዴራል ስርዓታችን ጉድለት ሳቢያ የተከሰቱ ችግሮች እንዳልሆኑ ግን በእርግጠኝነት መናገር ይቻላል። ምክንያቱም የፌዴራል ስርዓታችን ባለፉት 26 ዓመታት አገራችንን በስኬት ጎዳን እንድትረማመድ አድርጓታል።